

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní třída 16, Praha 1, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 5. 5. 2010, č. j. 1198/10, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 7. 10. 2013, č. j. 11 A 180/2010 – 79,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobci **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedené usnesení Městského soudu v Praze, jímž mu nebylo přiznáno k jeho žádosti osvobození od soudních poplatků v řízení o žalobě proti rozhodnutí České advokátní komory. Tímto rozhodnutím bylo zrušeno určení advokátky JUDr. Jany Borské k poskytnutí právní služby podle ustanovení § 18 odst. 2 zák. č. 85/1996 Sb.

Městský soud v Praze měl za to, že příjmové a majetkové poměry žalobce by sice odůvodňovaly jeho osvobození od soudních poplatků, nelze je však přiznat z toho důvodu, že přiznaného osvobození zneužívá k vedení velkého množství samoučelných sporů, v nichž si počíná tak, že v zásadě brání meritornímu vyřešení sporné otázky. V době svého rozhodování Městský soud v Praze evidoval 358 žalob, které v naprosté většině směřovaly

proti rozhodnutím žalované, případně její nečinnosti nebo jejího nezákonného zásahu. Tyto spory mívají stereotypní průběh zpravidla s výše uvedeným výsledkem.

Smyslem řízení jednotlivých návrhů, které žalobce podává, tak již není ochrana jeho práv, ale postupně se jím stává samotné vedení sporu, využívání všech možných i nemožných prostředků procesní ochrany, zdůrazňování jakýchkoli skutečných i domnělých formálních nepřesností v postupu správního orgánu i soudu a lpění na jejich formálním odstraňování; původní smysl vedení pře ustupuje do pozadí, motivací pro další proces je tento proces samotný.

Pokud žalobce hodlá svá práva vymáhat soudní cestou, a to v takovém rozsahu a způsobem, jak byl výše popsán, je třeba po něm spravedlivě požadovat, aby soudní řízení vedl s vědomím existence nákladů řízení. S ohledem na počet sporů, které žalobce vede, a na samoúčelnou povahu některých uplatněných procesních návrhů je třeba jeho žádost o osvobození od poplatku považovat za zneužití tohoto institutu. Soud proto dospěl k závěru, že je v daném případě nutno žalobci dobrodiní institutu osvobození od soudních poplatků odepřít.

V kasační stížnosti žalobce neoznačil výslovně důvody ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., z obsahu jeho podání je však zřejmé, že s rozhodovacími důvody napadeného usnesení Městského soudu v Praze nesouhlasí a má za to, že jeho podání nemají samoúčelný a kverulatořní charakter. Cum grano salis by se tedy jím uplatněné důvody daly považovat za námitku nesprávného právního posouzení věci podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Dříve, než Nejvyšší správní soud přistoupil k rozhodnutí ve věci, musel posoudit, zda jsou splněny podmínky, za nichž může jednat ve věci. Žalobce za podání kasační stížnosti nezaplatil soudní poplatek ani nepožádal o své osvobození od poplatku. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu se však v případech, kdy napadeným usnesením byla řešena právě otázka poplatkové povinnosti, od požadavku zaplacení soudního poplatku upouští, neboť trvání na něm by znamenalo řetězení téhož problému.

Ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. pak požaduje pro řízení o kasační stížnosti povinné zastoupení stěžovatele advokátem, nemá-li tento sám předepsané právnické vzdělání. Toto vzdělání žalobce nemá, i zde však s ohledem na povahu věci (kasační stížnost proti procesnímu usnesení vydanému v probíhajícím řízení o žalobě, v němž zastoupení není povinné) Nejvyšší správní soud od nutného zastoupení stěžovatele advokátem upustil.

K námitkám uvedeným v kasační stížnosti pak Nejvyšší správní soud uvádí následující. Placení soudního poplatku za řízení, které účastník vede, je povinností, která pro něj vyplývá přímo ze zákona. Institut osvobození od soudních poplatků má pak umožnit přístup k soudu i těm účastníkům, pro které by jeho úhrada byla spojena s hrozbou hmotné nouze nebo by ho nebyli schopni uhradit vůbec. Úplné osvobození od soudních poplatků je však podle § 36 odst. 3 s. ř. s. opatřením výjimečným, pro které musí být zvlášť závažné důvody.

Takovéto důvody Nejvyšší správní soud shodně s Městským soudem v Praze nenalezl. V napadeném usnesení Městský soud v Praze důkladně popsal způsob vedení

pokračování

velmi početných sporů, které žalobce vyvolává, a správně dovodil, že žalobce vede své pře již pouze pro ně samé, nikoliv za účelem ochrany svých práv. To lze dokumentovat ostatně i na projednávaném případě, v němž žalobce vede sekundární spor o ustanovení advokáta pro věc hlavní, kde uplatňuje dovolání ve věci vydání předběžného opatření, které bylo podle § 239 odst. 3 o. s. ř. [a nyní je podle § 238 odst. 1 písm. f) o. s. ř.] nepřípustné, na což byl původně ustanovenou advokátkou upozorněn. Neexistuje zde tedy žádný závažný důvod, pro který by měl soud přikročit k tak výjimečnému opatření, jakým je úplné osvobození od soudního poplatku, ochrana práv žalobce není zamítnutím žádosti o osvobození od soudních poplatků nijak ohrožena, vede-li žalobce rád soudní spory, je na něm, jak správně poznamenal Městský soud v Praze ve svém usnesení, aby se na jejich nákladech také sám podílel.

Napadené usnesení Městského soudu v Praze je zákonné, Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

V řízení o kasační stížnosti proti usnesení o neosvobození od soudního poplatku byl žalobce jediným účastníkem, ve věci neměl úspěch, Nejvyšší správní soud mu proto nepřiznal náhradu nákladů řízení o této stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 2. července 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda

senátu